Cevap Anahtarı ve Puanlama Yönergesi

7. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİ 2. DÖNEM 1. YAZILI SINAVI · Sınav 4 (Orta düzey) · Konu-soru dağılım tablosu: Senaryo 4 (örnek dağılım*)

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
1a	**SB.7.3.3** Osmanlı kültür ve medeniyet unsurlarına ilişkin oluşturduğu ürünü paylaşabilme	Örnek: "Evliya Çelebi, Seyahatname'de gezdiği şehirlerin insanlarını, yapılarını ve geleneklerini anlatmıştır. Piri Reis ise Kitab-ı Bahriye'de Akdeniz'in kıyılarını, limanlarını ve denizcilik bilgilerini haritalarla aktarmıştır."	Seyahatname'nin doğru tanıtılması **(3 p)** Kitab-ı Bahriye'nin doğru tanıtılması **(3 p)** Anlaşılır, iki cümlelik ürün **(3 p)** **Toplam: 9 p**
1b		İki eser de gözleme dayanarak bilgi aktarır. Mesaj: Osmanlılar dünyayı merak etmiş, gözlem yapmış ve bilgiyi yazıya geçirerek sonraki kuşaklara bırakmıştır.	Ortak özelliği belirtme **(3 p)** Uygun mesaj **(4 p)** **Toplam: 7 p**
2a	**SB.7.4.1** Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini özetleyebilme	Hukuk devleti.	Hukuk devleti **(6 p)** **Toplam: 6 p**
2b		Hukuk devletinde yönetim de kanunlara uymak zorundadır; yönetimin işlemleri yargı denetimine açıktır. Vatandaş, haksızlığa uğradığını düşündüğünde mahkemeye başvurarak hakkını arayabilir.	Yönetimin hukuka bağlı olduğunu belirtme **(5 p)** Yargı denetimi ve hak arama ile açıklama **(5 p)** **Toplam: 10 p**
3a	**SB.7.4.2** Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin yönetim yapısını çözümleyebilme	Halk, kendisini yönetecek ve kanunları yapacak kişileri kendisi belirler; egemenliğini seçimler aracılığıyla kullanır.	Halkın yöneticilerini belirlemesi **(4 p)** Egemenliğin kullanılması **(4 p)** **Toplam: 8 p**
3b		Bu kural, yönetimin uzun süre tek kişide kalmasını önler; yetkinin sınırlı tutulmasını ve farklı kişilerin yönetime gelebilmesini sağlar.	Gücün tek kişide uzun süre kalmasını önleme **(5 p)** Yönetimde değişim ve sınırlı yetki **(4 p)** **Toplam: 9 p**
4a	**SB.7.4.2** Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin yönetim yapısını çözümleyebilme	Köy yolu: köy muhtarlığı / il özel idaresi (büyükşehirlerde büyükşehir belediyesi) · Devlet hastanesi: Sağlık Bakanlığı (il sağlık müdürlüğü, valilik) · Çöp: belediye	Köy yolu **(3 p)** Hastane (merkezî yönetim) **(3 p)** Çöp (belediye) **(3 p)** **Toplam: 9 p**
4b		Ülke genelini ilgilendiren hizmetleri (sağlık, eğitim, güvenlik) merkezî yönetim, yerel ihtiyaçları (çöp, su, yol) yerel yönetimler üstlenir. Böylece hizmetler daha hızlı, ihtiyaca uygun ve düzenli yürütülür.	Görev dağılımını açıklama **(4 p)** Hizmetlere etkisini belirtme **(4 p)** **Toplam: 8 p**

Soru	Öğrenme çıktısı	Beklenen cevap	Puanlama
5*a*	**SB.7.4.3** Ülkemizdeki demokrasinin gelişimini, demokrasinin temel ilkeleri açısından yorumlayabilme	İki gelişmede de padişahın sınırsız gücü sınırlandırılmış, yönetimde hukukun önemi artmıştır.	Padişahın yetkilerinin sınırlanması **(7 p)** **Toplam: 7 p**
5b		Hukukun üstünlüğü, yöneticiler dâhil herkesin kanunlara bağlı olmasıdır. Padişahın kanunlara uymayı kabul etmesi, Osmanlı'da bu ilkeye doğru atılan ilk adımlardır; demokrasinin gelişiminin başlangıcını oluşturur.	İlkeyi doğru açıklama **(4 p)** Gelişmelerle ilişkilendirme **(6 p)** **Toplam: 10 p**
6*a*	**SB.7.4.4** Demokrasinin uygulama sürecinde karşılaşılan sorunları özetleyebilme	Farklı görüşlere hoşgörü gösterilmemesi; hakaret ve saygısız tartışma dili; kutuplaşma (herhangi ikisi).	Her doğru sorun 3,5 p **(7 p)** **Toplam: 7 p**
6b		Farklı görüşlere tahammül edilmemesi toplumu gruplara ayırır, insanlar arasındaki güveni azaltır ve ortak sorunların birlikte çözülmesini zorlaştırır. Öneri: Saygılı tartışma kurallarının yaygınlaştırılması, okullarda münazara ve empati etkinlikleri yapılması.	Toplumsal barışa etkisi **(6 p)** Uygun öneri **(4 p)** **Toplam: 10 p**

Açık uçlu sorularda farklı ama doğru gerekçelere de puan verilir. Kısmi puan ölçütleri öğretmenin değerlendirmesine yol gösterir. *Bu sınav için Bakanlık konu-soru dağılım tablosu yayımlanmadığından, öğretim programındaki öğrenme çıktılarına göre örnek bir dağılım kullanılmıştır; okulunuzun zümre kararını esas alınız.